

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Jarmily Dáskové a Mgr. Petra Sedláka, v právní věci žalobce **MASOX a.s.**, se sídlem Václavské nám. 794/38, Praha 1, zast. Mgr. Alešem Smetankou, advokátem se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, proti žalovanému **Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování**, se sídlem Malinovského nám. 3, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22.8.2013, č.j. MMB/0302781/2013,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování, ze dne 22.8.2013, č.j. MMB/0302781/2013, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11.228 Kč k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Aleše Smetanky, advokáta se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

I. Předmět řízení

[1] Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně dne 23. 10. 2013 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2013, č. j. MMB/0302781/2013, kterým žalovaný opakovaně rozhodl o odvolání žalobce proti platebnímu výměru Úřadu městské části města

Brna, Brno – Řečkovice a Mokrý Hora ze dne 3. 11. 2011, č. j. VLT-vym/11/102/2011, kterým byl vyměřen žalobci místní poplatek za období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2010 v celkové výši 209.560 Kč tak, že odvolání zamítl.

II. Obsah žaloby

[2] V rámci žaloby žalobce namítl, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem č. 56/1990 Sb., o místních poplatcích, neboť žalovaný zatížil žalobce místním poplatkem nad rámec zákona o místních poplatcích, když žalovaný učinil předmětem místního poplatku za období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2010 také koncové (interaktivní videoloterijní) terminály centrálních loterijních systémů, přestože zákon o místních poplatcích ve znění účinném do 16. 6. 2010 umožňoval obcím vydat obecně závaznou vyhlášku za účelem zavedení místního poplatku toliko za provozování výherních hracích přístrojů. Dále žalobce namítl rozpor se zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, nesprávnou aplikaci vyhlášky statutárního města Brna č. 17/1998, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj, dále namítl prekluzi místního poplatku a porušení ústavně a mezinárodněprávně garantovaného práva žalobce vlastnit majetek, resp. tento majetek pokojně užívat.

III. Vyjádření žalovaného

[3] Žalovaný ve svém vyjádření, doručeném soudu dne 5. 12. 2013, uvedl, že je přesvědčen, že koncová zařízení CLS lze podřadit pod pojem výherní hrací přístroj, a proto v období do 15. 6. 2010 podléhala místnímu poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj, přičemž na podporu tohoto závěru odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. K prekluzi práva vyměřit místní poplatek uvedl, že tato s ohledem na prodloužení lhůty pro jeho vyměření podle ustanovení § 148 odst. 2 písm. b) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, za použití ustanovení § 264 odst. 4 a § 148 odst. 4 písm. a) téhož zákona, doposud neuplynula.

IV. Posouzení věci krajským soudem

[4] Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**, že napadené rozhodnutí žalovaného **nebylo vydáno** v souladu se zákonem. O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 76 odst. 1 s.ř.s.

[5] Předně soud musí konstatovat, že vyměřením místního poplatku žalobci Úřadem městské části města Brna, Brno – Řečkovice a Mokrý Hora za období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2010 se zabývá již opakovaně, když poprvé ve věci rozhodl rozsudkem ze dne 22. 5. 2013, č. j. 31Af 46/2012 – 64. V tomto rozsudku zdejší soud uvedl po předchozím rozboru širší definice výherního hracího přístroje, že „*Postup správce poplatku (následně potvrzený žalovaným), který žalobcem provozované a Ministerstvem financí povolené CLS a EMC zahrnul v rozhodném období pod širší definici VHP ve smyslu ustanovení § 2 písm. e) zákona*

o loteriích a podrobil je místnímu poplatku za provozované VHP, byl tedy plně souladný se zákonem.“

[6] V mezidobí mezi vydáním předcházejícího rozhodnutí zdejšího soudu a projednáním této žaloby vyjádřil svůj názor na problematiku zpoplatnění koncových terminálů CLS v období před 16. 6. 2010 i Nejvyšší správní soud, který se touto problematikou zabýval v rozhodnutí ze dne 13. 2. 2014, č. j. 5 Afs 80/2013-32, ve kterém shora uvedený názor zdejšího soudu v obecné rovině neaproboval, a naopak se přiklonil k závěru, že koncové terminály CLS nebylo možné v období před 16. 6. 2010 zpoplatňovat jako výherní hrací přístroje. Konkrétně Nejvyšší správní soud uvedl: „*Pro posouzení věci je rozhodné, že zákon o místních poplatcích ve znění účinném do 15. 6. 2010 upravoval v ustanovení § 1 oprávnění obcí vybírat místní poplatek toliko za provozovaný výherní hrací přístroj. V ust. § 10a uvedeného zákona v rozhodném období bylo stanoveno: (1) [p]oplatku za provozovaný výherní hrací přístroj podléhá každý povolený hrací přístroj. Obec není povinna poskytnout osvobození od tohoto poplatku. (2) Poplatek za výherní hrací přístroj platí jeho provozovatel. (3) Sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj na tři měsíce činí od 1000 Kč do 5000 Kč.*

Pojem JTHZ vnesl do zákona o místních poplatcích zákon č. 183/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení § 1 a 10a zákona o místních poplatcích, ve znění po uvedené novele, rozšiřovalo předmět místního poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj. S účinností od 16. 6. 2010 [p]oplatku za provozovaný výherní hrací přístroj podléhá každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí. Ústavní konformitu přijetí této novely zákona o místních poplatcích posuzoval též Ústavní soud (viz nález sp. zn. Pl. ÚS 6/12, publ. pod č. 39/2013). Právní úprava zavedená zákonem č. 183/2010 Sb. však v praxi narazila na pochybnosti ohledně definice pojmu JTHZ, a tím pádem také polemiku o oprávnění obecních úřadů, jakožto správců daně, vybírat předmětný místní poplatek za VLT. Tyto pochybnosti ukončila, s účinností od 14. 10. 2011, novela zákona o loteriích, provedená zákonem č. 300/2011 Sb., která novelizovala nejen zmiňovaný zákon, ale i zákon o místních poplatcích. Nově byl zpřesněn předmět místního poplatku dle § 10a tak, že mu podléhal nejen každý povolený výherní hrací přístroj [§ 2 písm. e) zákona o loteriích], ale i každý koncový interaktivní videoloterní terminál [§ 2 písm. l) zákona o loteriích] a každé herní místo lokálního herního systému [§ 2 písm. n) zákona o loteriích]. Do té doby tedy panovala terminologická nekonzistence mezi zákonem o místních poplatcích a zákonem o loteriích, neboť pojem jiné technické herní zařízení nebyl zákonem o loteriích používán. Zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů souvisejících se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, kterým byl novelizován jak zákon o místních poplatcích, tak (částečně i) zákon o loteriích, byl § 10a zákona o místních poplatcích k 31. 12. 2011 zcela derogován.

Termín „jiné technické herní zařízení“ tedy v zákoně o místních poplatcích před provedenou novelou ani v zákoně o loteriích v rozhodném znění nebyl nijak definován. V projednávané věci měl tedy správce poplatku oprávnění vybírat poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, přičemž dle § 10a uvedeného zákona tomuto poplatku podléhá „každý povolený hrací přístroj“. Pro doplnění výše uvedeného je nutno rovněž uvést, že zákon o loteriích před novelou provedenou zákonem č. 300/2011 Sb. obsahoval v § 17 odst. 1 pouze definici VHP (kompaktní, funkčně nedělitelné a programově řízené technické zařízení s ovládáním určeným pouze pro jednoho hráče. U výherního hracího přístroje s programovým vybavením umožňujícím současnou hru na více hracích místech více hráčům je každé takové hrací místo rovněž považováno za samostatný výherní hrací přístroj), přestože se v rámci technologického vývoje objevila nová generace herních zařízení, CLS s koncovými VLT. Nicméně přestože zákon o loteriích před 1. 1. 2012 pojem CLS, resp. VLT explicitně neupravoval, na základě zmocňovacího ustanovení § 50 odst. 3 umožňoval jejich provoz na základě povolení Ministerstva financí.

Nejvyšší správní soud považuje za vhodné předeslat, že se např. ve svých rozsudcích ze dne 31. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2013 – 26, ze dne 13. 6. 2013, č. j. 2 Afs 27/2013 – 34 a č. j. 2 Afs 28/2013 – 34, ze dne 14. 6. 2013, č. j. 2 Afs 26/2013 – 34, ze dne 18. 7. 2013, č. j. 1 Afs 55/2013 – 37, v případě stěžovatele konkr. též v rozsudcích ze dne 30. 8. 2013, č. j. 5 Afs 21/2013 – 23, č. j. 5 Afs 22/2013 – 23, č. j. 5 Afs 23/2013 – 19 a dalších zabýval otázkou, zda lze pod pojem JTHZ dle zákona o místních poplatcích, ve znění od 16. 6. 2010, podřadit jednotlivé koncové VLT. V uvedených rozsudcích zdejší soud dospěl k závěru, že aby bylo možno považovat technické zařízení za tzv. JTHZ ve smyslu zákona o loteriích, musí takové zařízení do určité míry naplnit vlastnosti výherního hracího přístroje. Jak však Nejvyšší správní soud dále dovodil, na JTHZ nelze klást stejné požadavky jako na výherní hrací přístroje (např. pokud jde o požadavek kompaktnosti). V takovém případě by nebylo třeba konstruovat vedle výherních hracích přístrojů novou kategorii JTHZ. Zákonodárce dal svým postupem při projednávání zákona č. 183/2010 Sb. jasně najevo vůli postavit na roveň hrací přístroje a VLT jakožto JTHZ, a to právě z hlediska poplatkové povinnosti potencionálně stanovené místní samosprávou. Byť Nejvyšší správní soud předesílá, že v uvedených rozsudcích se vyslovil k otázce předmětu místního poplatku dle § 10a zákona o místních poplatcích, ve znění účinném od 16. 6. 2010, otázka rozdílnosti VHP a JTHZ se vztahuje i k projednávané věci.

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje se závěrem krajského soudu, dle kterého se VLT stal předmětem zpoplatnění již od okamžiku zavedení místního poplatku za provozovaný VHP do právního řádu, tedy od 1. 1. 1998. Nejvyšší správní soud konstatuje, že tento názor nenachází v dikci citovaného ustanovení žádnou oporu. Nejvyšší správní soud je v této úvaze veden povahou předmětu místního poplatku před novelou provedenou zákonem č. 183/2010 Sb.; předmětem poplatku podle § 10a zákona o místních poplatcích v rozhodném znění je právě VHP.

Nejvyšší správní soud má tedy za to, že poplatek je nutno vyměřit tak, aby se shodoval s předmětem poplatku, vymezeným v zákoně o místních poplatcích, tzn. nelze uložit místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj za jiné, byť výherní zařízení. Pro tento výklad svědčí také čl. 11 odst. 5 Listiny, který stanoví, že „daně a poplatky lze ukládat jen na základě

zákona. Z tohoto článku Listiny je zřejmé, že ústavodárce chtěl zabránit situaci, kdy by výběr daní a poplatků závisel na libovůli správního orgánu. Zákonným podkladem pro zavedení místních poplatků je § 1 zákona o místních poplatcích, který obsahuje taxativní výčet místních poplatků, žádné jiné poplatky než v tomto zákoně uvedené nelze vybírat. Z toho plyne povinnost přijmout takový výklad § 10a zákona o místních poplatcích, ve znění účinném do 15. 6. 2010, který obce opravňuje k uložení místního poplatku za VHP, splňují-li tato zařízení zároveň definici dle § 17 odst. 1 zákona o loteriích, v rozhodném znění.

Opačný výklad, jak již bylo řečeno, by ponechával prostor pro libovůli při ukládání poplatkové povinnosti, což nelze s odkazem na čl. 11 odst. 5 Listiny ve spojení s čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a jemu korespondujícím čl. 2 odst. 2 Listiny připustit (obdobně viz nálezy Ústavního soudu České republiky ze dne 18. 9. 1996, sp. zn. II. ÚS 186/95, publ. pod č. 83/1996 Sb. ÚS).

Stěžovatel byl tedy úspěšný se svou kasační námitkou brojící proti nesprávnému výkladu § 10a zákona o místních poplatcích ve znění před novelou provedenou zákonem č. 183/2010 Sb. Nejvyšší správní soud tudíž nepovažuje za nutné zabývat se zbývajícími kasačními námitkami či argumenty stěžovatele, neboť pouze doplňovaly zmíněnou stěžejní kasační námitku a v situaci, kdy stěžovatel s touto stěžejní námitkou uspěl, by jejich posouzení na další průběh řízení před krajským soudem ani před správními orgány nemělo žádný vliv. V návaznosti na výše uvedené totiž dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že způsob stanovení poplatku v platebním výměru a rozhodnutí žalovaného je nezákonný, neboť vychází z nezákonné aplikace §10a zákona o místních poplatcích, ve znění účinném do 15. 6. 2010. Proto bylo na místě, aby krajský soud z těchto důvodů rozhodnutí žalovaného (případně i platební výměr) zrušil.“

[7] Uvedený názor Nejvyššího správního soudu není sice pro soud v této věci přímo závazný, nicméně podle ustanovení § 12 odst. 1 s.ř.s. Nejvyšší správní soud jako vrcholný soudní orgán ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví zajišťuje jednotu a zákonnost rozhodování tím, že rozhoduje o kasačních stížnostech v případech stanovených tímto zákonem, a dále rozhoduje v dalších případech stanovených tímto nebo zvláštním zákonem. Soudní rozhodování by z podstaty věci mělo zajišťovat jednotný výklad práva, a proto by se výklad téhož problému u krajského soudu neměl bez závažných důvodů odchylovat od výkladu, který zaujal Nejvyšší správní soud jako vrcholný soudní orgán. Nutno dodat, že k obdobnému výkladu jako Nejvyšší správní soud přistoupily při posuzování shodného problému i senáty 29Af a 30Af zdejšího krajského soudu.

[8] Jakkoliv tedy zdejší soud v předcházejícím rozhodnutí dospěl k závěru, že poplatky za koncová zařízení CLS lze za období do 16. 6. 2009 vyměřit, následný převažující vývoj hodnocení uvedené otázky jak zdejším soudem, tak zejména Nejvyšším správním soudem dospěl k opačnému závěru. Z tohoto důvodu, a s ohledem na zájem na jednotný výklad téhož problému, nezbyvá soudu než přehodnotit své původní závěry a zaujmout konformní stanovisko odpovídající většinovému výkladu této problematiky.

[9] S ohledem na shora uvedený výklad provedený Nejvyšším správním soudem, na který zdejší soud plně odkazuje, dospěl soud k závěru, že je důvodná žalobní námitka, dle které byl

žalobce nezákonně zatížen místním poplatkem nad rámec zákona o místních poplatcích, když žalovaný učinil předmětem místního poplatku za období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2010 také koncové (interaktivní videoloterijní) terminály centrálních loterijních systémů, přestože zákon o místních poplatcích ve znění účinném do 16. 6. 2010 umožňoval obcím vydat obecně závaznou vyhlášku za účelem zavedení místního poplatku toliko za provozování výherních hracích přístrojů. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že předmětem zpoplatnění byla pouze tzv. jiná technická herní zařízení, tedy koncové terminály CLS. Tato zařízení však, podle výkladu provedeného Nejvyšším správním soudem, nemohla být v období před 16. 6. 2010 zpoplatněna, neboť předmětem poplatku podle § 10a zákona o místních poplatcích v rozhodném znění byl pouze výherní hrací přístroj a koncová zařízení CLS (jinak též JTHZ) nelze s výherními hracími přístroji ztotožňovat nebo na ně klást stejné požadavky. V takovém případě by nebylo třeba konstruovat vedle výherních hracích přístrojů novou kategorii JTHZ. Zákonodárce dal svým postupem při projednávání zákona č. 183/2010 Sb. jasně najevo vůli postavit na roveň hrací přístroje a VLT jakožto JTHZ, a to právě z hlediska poplatkové povinnosti potencionálně stanovené místní samosprávou.

[10] Důsledkem shledání důvodnosti uvedené žalobní námitky je nezákonnost napadeného rozhodnutí jako celku a soud nepovažuje za nutné se nadále zabývat dalšími námitkami. Jestliže bylo předmětem zpoplatnění učiněno zařízení, které nemohlo předmětem poplatku být, pak je zbytečné posuzovat ostatní žalobní námitky, neboť ty se váží ke zpoplatnění zařízení, které nemohlo být předmětem místního poplatku.

V. Shrnutí a náklady řízení

[11] S ohledem na vyslovené závěry dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné a žalobce aplikoval na zjištěný skutkový stav právní předpis nezákonným způsobem.

[12] Ze shora uvedených důvodů nezbylo soudu, než napadené rozhodnutí žalovaného zrušit, a to i bez nařízení jednání podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. pro podstatné porušení předpisů upravujících řízení před správním orgánem a věc mu vrátit k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem tohoto soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

[13] Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proto mu soud přiznal právo na náhradu nákladů za právní zastoupení advokátem za dva úkony právní služby (příprava a převzetí věci, podání žaloby) dle ustanovení § 11 vyhl. 177/1996 Sb., tj. 6.200 Kč, dále paušální náhradu hotových výdajů za dva úkony právní služby podle ustanovení § 13 vyhl. 177/1996 Sb., tj. 600 Kč, to vše navýšeno o DPH ve výši 21 %, a částku 3.000 Kč za zaplacený soudní poplatek, tedy celkem 11.228 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 16. dubna 2014

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu